

**Науковий реферат статті Лутай Л. А. та Шпандарук В. О.
"Дослідження ефективності системи управління персоналом
на підприємствах"**

Ефективна система управління персоналом є основою підвищення ефективності та продуктивності праці персоналу, соціально орієнтованим управлінням, яке підвищує трудову мотивацію кожного працівника.

Предметом дослідження є сукупність питань теоретичного та методичного характеру щодо забезпечення ефективності системи управління персоналом на підприємствах.

Метою статті є визначення підходів до сутності та видів ефективності системи управління персоналом, а також дослідження ефективності системи управління персоналом на підприємствах торгівлі.

Загальна оцінка ефективності системи управління персоналом проводилась у двох напрямках: зовнішня та внутрішня. За результатами дослідження кожній зі складових зовнішньої (комунікації з зовнішніми суб'єктами, механізм включення системи управління персоналом до системи управління підприємством, суперечність між системою управління персоналом та іншими системами підприємства, взаємодія системи управління персоналом з системою управління підприємством в цілому, суперечність між системою управління персоналом і системою управління підприємством, соціально-трудова відносинами) та внутрішньої (доцільність пріоритетів функціонування системи управління персоналом, елементи системи управління персоналом, взаємозв'язки між елементами системи, приховані суперечності всередині системи управління персоналом, методи, технології і процедури кожної підсистеми, рівень розвитку системи) ефективності за п'ятибальною шкалою було присвоєно бальну оцінку, яка зважувалась на відповідний коефіцієнт вагомості. Сума зважених оцінок за результатами зовнішньої та внутрішньої оцінки ефективності дозволила визначити загальну ефективність системи управління персоналом, за результатами якої досліджувані підприємства було проранжовано та розподілено на групи.

Результати дослідження свідчать, що рівень розвитку системи управління персоналом у цілому є середнім і потребує рекомендацій щодо вдосконалення та модернізації.

Запропонована методика оцінки ефективності системи управління персоналом дозволить не тільки визначити рівень ефективності, але й розробити обґрунтовані науково-методичні та практичні рекомендації щодо вдосконалення системи управління персоналом підприємств та її складових.

Література: 1. Балабанова Л. В. Управление персоналом на основе маркетинга : монография / Л. В. Балабанова, Е. К. Воробьева. – Донецк : ДонГУЭТ, 2004. – 212 с. 2. Синявец Т. Д. Теоретические подходы к определению эффективности управления персоналом [Электронный ресурс] / Т. Д. Синявец. – Режим доступа : http://www.ebiblioteka.lt/resursai/Uzsienio%20leidiniai/Voronezh/eko/2005-01/eko0501_15.pdf. 3. Рачинський А. П. Ефективність систем управління персоналом органів державної влади [Електронний ресурс] / А. П. Рачинський. – Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/Patp/2009_2/09rapodv.pdf. 4. Бовыкин В. И. Новый менеджмент / В. И. Бовыкин. – М. : Экономика, 1997. – 368 с. 5. Апенько С. Н. Эффективность системы оценки персонала / С. Н. Апенько // Человек и труд. – 2003. – № 10. – С. 73–74. 6. Пугачев В. П. Управление персоналом / В. П. Пугачев. – М. : Экзамен, 2004. – 416 с. 7. Одегов Ю. Г. Управление персоналом: оценка эффективности / Ю. Г. Одегов, Л. В. Карташова. – М. : Экзамен, 2002. – 255 с. 8. Рачинський А. П. Управлінський аудит в системі управління персоналом [Електронний ресурс] / А. П. Рачинський. – Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/e-journals/tppd/2008-3/R_5/08raposup.pdf. 9. Синявец Т. Комплексный аудит системы управления персоналом [Электронный ресурс] / Т. Синявец // Кадровик. Кадровый менеджмент. – Режим доступа : <http://www.lawmix.ru/bux/52356>.

Інформація про авторів

Лугай Лариса Анатоліївна – докт. екон. наук, професор кафедри прикладної економіки Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (83050, Україна, м. Донецьк, вул. Щорса, 31, e-mail: lutay2012@yandex.ua).

Шпандарук Вікторія Олександрівна – викладач кафедри економіки і менеджменту Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського (83050, Україна, м. Донецьк, вул. Щорса, 31, e-mail: viktoria-shpan@mail.ru).